

REGLERNE OM FORBUD MOD JORDBEARBEJDNING EFTER HØST FORUD FOR FORÅRSSÅEDE AFGRØDER

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Et dyrkningsrelaterede tiltag forbyder jordbearbejdning om efteråret forud for forårssåede afgrøder på visse arealer. Arealer der drives af virksomheder, som er autoriserede til økologisk jordbrugsproduktion, er blandt dem der er undtaget fra reglerne.

INDHOLD:

Nyt

Sådan er reglerne for jordbearbejdning efter høst...

Oversigt over tidspunkter for forbud mod jordbearbejdning

Hvem skal overholde reglerne?

Definition af jordbearbejdning

Følgende arealer er undtaget fra reglerne om forbud mod jordbearbejdning

Undtagelsesbestemmelser for arealer med kartoffelbrok og kartoffelcystenematoder

Undtagelsesbestemmelsen for arealer med majshelsæd, som er angrebet af majshalvmøl

Oversigt over gartneriafgrøder, der er fritaget fra forbuddet mod jordbearbejdning

Særligt for bedrifter der er autoriserede til økologisk jordbrugsproduktion

Hvilken betydning har reglerne for arealer, hvor der skal dyrkes vårsæd?

Hvilken betydning har reglerne for arealer, hvor der skal dyrkes vintersæd?

Etablering af efterafgrøder

Nedvisning

Diagram 1. Reglerne for jordbearbejdning efter høst forud for forårssåede afgrøder

NYT

Vigtigste nyt siden sidste år om forbuddet mod jordbearbejdning om foråret forud for forårssåede afgrøder.

- På lerjorde med JB 7-9 må jordbearbejdning finde sted fra 1. oktober
- Arealer, hvor der skal etableres sukkerroer til fabrik er helt undtaget fra reglerne
- Der er desuden indført undtagelsesbestemmelser i forbindelse med angreb af:
 - kartoffelbrok
 - kartoffelcystenematoder
 - majshalvmøl på arealer med majshelsæd

SÅDAN ER REGLERNE FOR JORDBEARBEJDNING EFTER HØST FORUD FOR FORÅRSSÅEDE AFGRØDER

Hovedreglen er, at der ikke må foretages jordbearbejdning forud for forårssåede afgrøder fra høst af forfrugt frem til henholdsvis:

- 1. oktober på lerjord, JB 7-9 (nyt i 2016)
- 1. november på lerjord, JB 5-6 og 10-11
- 1. februar på sandjord, JB 1-4

Der er dog en række undtagelser fra reglerne, jf. [bekendtgørelse om plantedække og om dyrkningsrelaterede tiltag nr. 1056 af 1. juli 2016 § 17](#), som bliver gennemgået nedenfor.

Tabel 1. Oversigt over tidspunkter for forbud mod jordbearbejdning.

Tidspunkt	Fra høst 2016	1. oktober 2016	1. november 2016	1. februar 2017
Aktivitet	Forbud mod jordbearbejdning før vårafgrøder.	Slut på forbud mod jordbearbejdning på lerjord med JB 7-9. Nedvisning af ukrudt og spildfrø må finde sted, hvor der er forbud mod jordbearbejdning	Slut på forbud mod jordbearbejdning på ler- og humus jord med JB 5-6 og JB 10-11. Slut på forbud mod jordbearbejdning på arealer, hvor der har været dyrket kartofler og arealer, hvor der skal dyrkes kartofler i den kommende sæson	Slut på forbud mod jordbearbejdning på sandjord (JB 1-4).

[Til top](#)

HVEM SKAL OVERHOLDE REGLERNE?

Virksomheder med en årlig omsætning på over 50.000 kr. fra plante- og/eller husdyravl og som dyrker et samlet areal på mindst 10 ha, skal overholde reglerne for jordbearbejdning efter høst forud for forårssåede afgrøder. Det gælder uanset om virksomheden er tilmeldt Register for Gødningsregnskab eller ej.

DEFINITION AF JORDBEARBEJDNING

Jordbearbejdning omfatter i denne sammenhæng, alle former for bearbejdning af jorden, som foretages i forbindelse med jordbrugsmæssig anvendelse som fx pløjning og harvning. Altså alle aktiviteter i marken, der har til hensigt at bearbejde jorden eller afgrødestubben.

Følgende aktiviteter anses ikke som jordbearbejdning: Høst, presning, indsamling af halm, kalkning, tromling samt nedfældning af gylle på udlægsgræs efter korn eller helsæd.

FØLGENDE AREALER ER UNDTAGET FRA REGLERNE OM FORBUD MOD JORDBEARBEJDNING:

- Arealer der drives af virksomheder, der er autoriseret til økologisk jordbrugsproduktion
- Arealer der drives af bedrifter med under 50.000 kr. i omsætning fra plante- og husdyravl og som dyrker et samlet areal på under 10 ha.
- Arealer hvor der i samme år har været dyrket roer eller, hvor der i det kommende år skal dyrkes sukkerroer til fabrik.
- Arealer hvor der etableres lovpligtige efterafgrøder (afgrødekode 968).
- Arealer hvor der samme år har været dyrket eller, hvor der i det kommende år skal dyrkes visse gartneriafgrøder (se liste over disse afgrøder i **Tabel 2**).
- Arealer hvor der ifølge skriftlig aftale med offentlig myndighed ikke må anvendes sprøjtemidler.
- Arealer hvor der samme år har været dyrket flerårige vedplanter eller, hvor der i det kommende forår skal dyrkes flerårige vedplanter.
- Arealer hvor der samme år har været dyrket kolbe- eller kernemajs.
- Arealer hvor der den kommende dyrkningssæson skal dyrkes kartofler af autoriserede læggekartoffelavlere og avlere af spisekartofler, må der uanset jordtypen foretages jordbearbejdning fra den 1. november.
- Arealer hvor der har været dyrket kartofler, må der ligeledes jordbearbejdes fra den 1. november - uanset jordtypen.

UNDTAGELSESBESTEMMELSER FOR AREALER MED KARTOFFELBROK OG KARTOFFELCYSTENEMATODER

På arealer, som har fået pålagt restriktioner fra NaturErhvervstyrelsen om at bekæmpe kartoffelbrok eller kartoffelcystenematoder, må der, uanset jordtypen, foretages jordbearbejdning fra 1. oktober.

De arealer, der er pålagt restriktioner fra NaturErhvervstyrelsen, er automatisk dækket af undtagelsen og fremgår af Internet Markkort (IMK) i Tast selv-service under fanen "Kartofler". Undtagelsen gælder så længe arealet er pålagt restriktioner fra NaturErhvervstyrelsen, derefter skal arealet igen følge de generelle regler om forbud mod jordbearbejdning.

[Til top](#)

UNDTAGELSESBESTEMMELSEN FOR AREALER MED MAJSHELSÆD, SOM ER ANGREBET AF MAJSHALVMØL

Marker med majshelsæd på sandjord, JB 1-4, hvor det kan dokumenteres, at afgrøden er angrebet af majshalvmøl, kan der søges om dispensation til at foretage jordbearbejdning fra 1. november. På lerjord er det i forvejen muligt at foretage jordbearbejdning fra 1. november på JB 5-6 og 10-11 og fra 1. oktober på JB 7-9. Jordbearbejdning på disse arealer efter 1. november kræver derfor ikke dispensation.

Inden du foretager jordbearbejdningen, skal du indsende en anmeldelse af angrebet til NaturErhvervstyrelsen. Blanketten der skal indsendes kommer til at ligge på [NaturErhvervstyrelsens hjemmeside](#). Blanketten skal downloades og alle felter skal udfyldes, og derefter skal den gemmes på computeren og sendes til majshalvmoel@naturerhverv.dk.

Du vil blive kvitteret med en automatisk besked om modtagelse af anmeldelsen.

Efter anmeldelsen skal du opbevare følgende dokumentation på bedriften, som skal fremvises ved en eventuel kontrol:

- Kopi af den sendte anmeldelsesblanket
- Kvitteringsmail fra NaturErhvervstyrelsen for modtagelse af anmeldelsen
- Konsulenterklæring om angreb af majshalvmøl på det berørte areal

Når ovenstående tre punkter er opfyldt, har du fået dispensation til at jordbearbejde det anmeldte areal fra 1. november. Dispensationen er gældende i indeværende planperiode.

[Til top](#)

Tabel 2. Oversigt over gartneriafgrøder, der er fritaget fra forbuddet mod jordbearbejdning

--

122	Kommenfær	429	Jordskok, konsum
123	Valmuefrø	430	Bladpersille (ny)
124	Spinatfrø	431	Purløg (ny)
125	Bederoefrø	432	Krydderurter (undtagen persille og purløg)
126	Blanding af markfrø til udsæd	434	Grøntsager, andre (friland) (ny)
400	Asier	450	Grøntsager, blandinger
401	Asparges	501	Stauder
402	Bladselleri	503	En- og toårige planter
403	Blomkål	513	Jordbær
404	Broccoli	544	Snitblomster og snitgrønt
405	Courgette, squash	651	Dildfrø
406	Grønkål	652	Kinesisk kålfrø
407	Gulerod	653	Karsefrø
408	Hvidkål	654	Rucolafrø
409	Kinakål	655	Radissefrø (inklusive olieræddikefrø)
410	Knoldselleri	656	Bladbede-, rødbedefrø
411	Løg	657	Grønkålsfrø
412	Pastinak	658	Gulerodsfrø
413	Rodpersille	659	Kålfrø (hvid- og rødkål)
415	Porre	660	Persillefrø
416	Rosenkål	661	Kørvelfrø
417	Rødbede	662	Majroefrø
418	Rødkål	663	Pastinakfrø
420	Salat (friland)	664	Skorzonerodfrø
421	Savoykål, spidskål	665	Havrerodfrø
422	Spinat	666	Purløgfrø
423	Suktermajs	667	Timianfrø
424	Ærter, konsum	668	Blomsterfrø

Afgrødekoderne for Andet havefrø (afgrødekode 669) og krydderurter, andre (afgrødekode 433) er udgået.

SÆRLIGT FOR BEDRIFTER DER ER AUTORISEREDE TIL ØKOLOGISK JORDBRUGSPRODUKTION

Denne type bedrifter kan også råde over konventionelle arealer og/eller arealer, der er under

omlægning til økologi. Disse arealer er ligeledes undtaget fra reglerne om jordbearbejdning efter høst forud for forårssåede afgrøder.

[Til top](#)

HVILKEN BETYDNING HAR REGLERNE FOR AREALER, HVOR DER SKAL DYRKES VÅRSÆD?

Reglerne betyder, at i de marker, hvor der skal dyrkes vårsæd det efterfølgende år, må der efter høst, ikke foretages jordbearbejdning før de angivne datoer. Det gælder alle former for jordbearbejdning - også nedmuldning af halm, overfladiske harvninger, grubning mv.

HVILKEN BETYDNING HAR REGLERNE FOR AREALER, HVOR DER SKAL DYRKES VINTERSÆD?

På arealer, hvor der skal dyrkes vintersæd, må man gøre, som man plejer. Husk, at erfaringerne viser, at der kun bør stubharves efter høst og forud for vintersæd, hvis du ønsker at:

- Nedmulde halm,
- Etablere et såbed (pløjefri dyrkning)
- Fremprovokere spiring af visse problematiske græsukrudsarter som gold hejre eller af spildkorn. For alle andre ukrudsarter er det bedst at lade frøene ligge urørt i stubben.
- Forebygge at spildraps opformerer kålbrot.
- Bekæmpe snegle

Udfør harvningen så øverligt som muligt, så færrest mulige ukrudsfrø bringes ned i en dybde, hvor de går i spirehvile.

ETABLERING AF EFTERAFGRØDER

Arealer hvor der etableres lovpligtige efterafgrøder (afgrødekode 968), er undtaget fra reglerne om forbud mod jordbearbejdning efter høst. På arealer, hvor der har været dyrket lovpligtige efterafgrøder, må der pløjes, eller de lovpligtige efterafgrøder må på anden måde destrueres fra 20. oktober. For udlæg i majs er det dog først fra 1. marts.

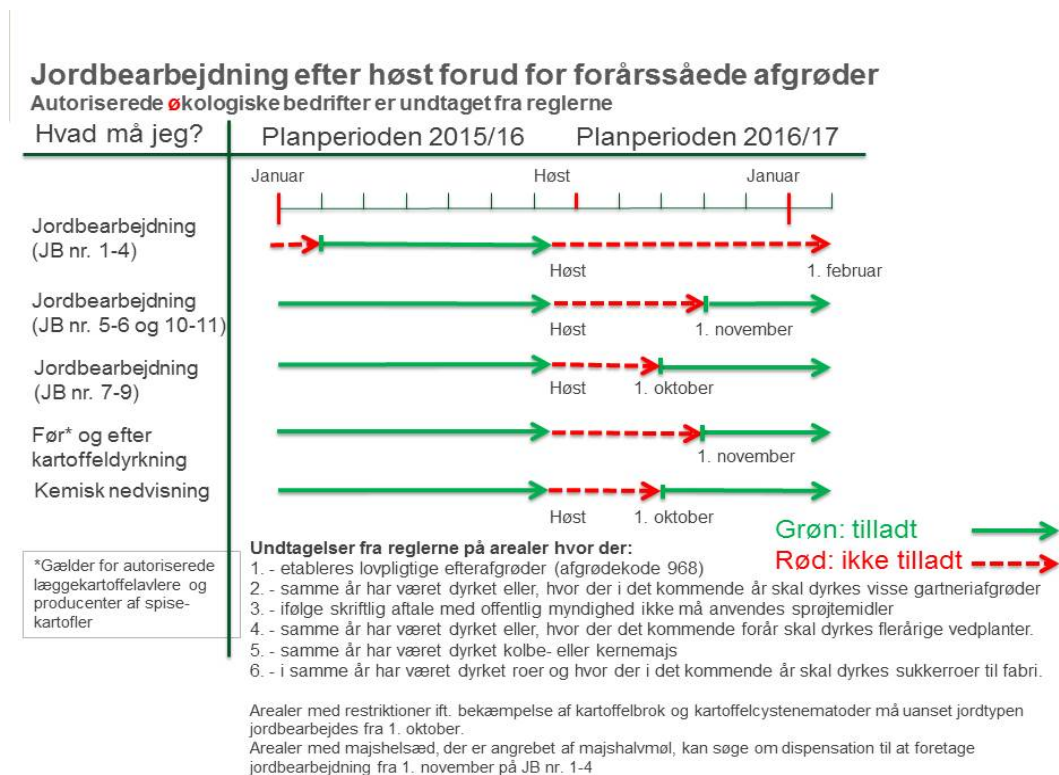
Ved etablering af "frivillige" efterafgrøder må der jordbearbejdes ved etablering af efterafgrøden. Efterfølgende jordbearbejdning følger datoerne for jordbearbejdningsreglerne, hhv. 1. oktober for JB 7-9, 1. november for JB 5-6 og 10-11 og 1. februar for JB 1-4.

NEDVISNING

Nedvisning af ukrudt og spildfrø på arealer, omfattet af forbuddet mod jordbearbejdning forud for forårssåede afgrøder, må ske fra 1. oktober.

[Til top](#)

Diagram 1. Reglerne for jordbearbejdning efter høst forud for forårssåede afgrøder (Klik på diagrammet, åben henvisningen og udskriv i A4-størrelse)

Læs mere:

[Reglerne for efterafgrøder og dyrkningsrelaterede tiltag](#)

[Regler for omlægning af fodergræs](#)

[Til top](#)